

**Міжнародна науково-практична конференція
учнів-членів Малої академії наук «Україна очима молодих»**

17-19 квітня 2019 року у Львові відбулася Міжнародна науково-практична конференція учнів-членів Малої академії наук «Україна очима молодих». Організаторами є Національний центр «Мала академія наук України» і КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді». На урочисте відкриття цього молодіжного наукового форуму в Актовій залі Львівського національного університету імені Івана Франка зібралися манівці практично з усієї країни – 80 старшокласників із 21 області України.

З вітальним словом до учасників відкриття звернулася директор Львівської обласної МАН **Іванна Бородчук**, директор департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації **Любомира Мандзій** та **Любов Терехова**, методист НЦ «Мала академія наук України». На пленарному засіданні конференції, яке розпочалося відразу після урочистих привітань, виступили: заступник міського голови Львова з питань розвитку **Андрій Москаленко**, доцент кафедри етнології ЛНУ імені Івана Франка **Роман Тарнавський** та директор Ботанічного саду ЛНУ імені Івана Франка, доцент кафедри ботаніки **Андрій Прокопів**. Проблематика їхніх доповідей – стратегії місцевого самоврядування та формування ОТГ в Україні, локальні історичні дослідження та особливості раціонального природокористування – перегукувалася з тематичними напрямками конференції, яка цього року відзначалася значною увагою до практичної складової учнівських досліджень.

18 квітня учасники конференції – учні 9-11 класів, члени Малої академії наук України – представляли свої наукові доробки у п'ятьох тематичних напрямках:

- Дослідження якості продуктів харчування та вплив раціону харчування на організм людини (17 робіт).
- Проблеми формування та функціонування об'єднаних територіальних громад в Україні: суспільно-географічний аспект (13).

- Біорізноманітність екосистем та особливості раціонального природокористування в регіоні (19).
- XX століття в історичній пам'яті: локальні історії (21).
- Економічне зростання регіону: природні, трудові та інституційні чинники (10).

Секційні засідання проходили на базі Львівського національного університету імені Івана Франка, Українського католицького університету та Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного сервісу.

В роботі секції **«Дослідження якості продуктів харчування та вплив раціону харчування на організм людини»** взяли участь 17 учнів, що представляли 14 регіонів України. Тематика учнівських доповідей охоплювала широкий спектр досліджень. Учні представляли результати своїх досліджень якості різних продуктів харчування, зокрема, меду, молока, шоколаду, овочів та фруктів, березового соку, аналізували консерванти, барвники, підсолоджувачі та цукрозамінники в продуктах. Також на конференції порушувались питання відсутності в ДСТУ обмежень на вміст нітратів в експортних продуктах, зокрема бананах. Низка доповідей була присвячена раціону здорового харчування. Досліджувались популярні серед молоді продукти харчування, та їх вплив на здоров'я, раціон харчування в шкільних їдальнях, а також вплив дієт на організм. Учні вносили свої рекомендації до раціону харчування, та склали збалансоване меню.

У своїх дослідженнях манівці використали широкий арсенал методів. Це і експрес методи якісного та кількісного хімічного аналізу, фізико-хімічні методи аналізу, біотестування, використання смартдодатків мобільних телефонів, а також опитування, анкетування, статистичний аналіз.

Засідання секції **«Біорізноманітність екосистем та особливості раціонального природокористування в регіоні»** відбулося на базі біологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, в ході якого було заслухано 19 доповідей, що розкривали актуальні питання оцінки видового різноманіття окремих регіонів, збереження флори та

фауни, екологічного стану різних типів екосистем. Робота секції проходила в атмосфері творчої дискусії, обміні науковими ідеями та результатами досліджень. Активними слухачами та учасниками наукових диспутів були студенти-екологи, які підтримали юних дослідників і з цікавістю розповідали про свій досвід у сфері збереження довкілля.

Модераторами секції виступили досвідчені науковці – доцент кафедри мікробіології ЛНУ імені Івана Франка Тарас Перетятко та доцент кафедри зоології Катерина Назарук. Керівники секції відмітили високий рівень доповідей юних науковців, ґрунтовність проведених досліджень та якісний рівень підготовки до презентації результатів. Робота секції завершилась екскурсією в Зоологічний музей ЛНУ імені Івана Франка.

На секцію **«Економічне зростання регіону: природні, трудові та інституційні чинники»** було подано 24 роботи з різних областей України. На конференцію було відібрано 10 робіт з Запорізької, Хмельницької, Волинської, Харківської, Донецької, Одеської, Луганської, Дніпропетровської областей та м.Києва.

Учнівські роботи були присвячені актуальним проблемам їхнього області. Доповідачі досліджували економічну ситуацію свого регіону, перспективи його розвитку. Старшокласники давали вичерпні відповіді на запитання учасників конференції та керівників секції, активно брали участь у дискусії.

Секційне засідання **«Проблеми формування та функціонування об'єднаних територіальних громад в Україні: суспільно-географічний аспект»** (на прикладі свого регіону) проходило в Малій сесійній залі Львівської міської ради. В умовах трансформації соціально-економічного і політичного укладу України дослідження проблем реформування її адміністративного устрою на низовому рівні є на часі.

У роботі секції взяли участь 13 учнів-членів МАН. Свої дослідження з даної проблематики представили учасники з Волинської, Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Львівської, Одеської, Хмельницької, Черкаської та Чернівецької областей України. Учасники секції виступили з власними

дослідженнями щодо переваг і недоліків створення об'єднаних територіальних громад у своїх регіонах. У роботах учні аналізували різні підходи до розуміння сутності територіальної громади, її атрибутів, проблем функціонування, тенденцій розвитку; визначали суспільно-географічні особливості процесу створення та основних проблем ОТГ; аналізували пріоритетні напрямки новітніх змін адміністративно-територіального устрою у нашій державі, процеси формування підприємницького середовища в громадах, діяльність територіальних громад та їх вплив на розвиток туризму в регіонах дослідження тощо. Молоді люди пропонували власні проекти щодо функціонування ОТГ у своєму регіоні, наголошуючи на тому, що в основу вибору стратегії адміністративно-територіальної реформи покладено передусім інтереси громади. І найважливіше те, що учні у своїх дослідженнях доводили ефективність реформи децентралізації. Найактивнішим учасникам секції Тетяна Приходько, керівник програми аналізу та досліджень, соціолог КУ Інституту міста Львівської міської ради, вручила подарунки від Інституту міста Львівської міської ради.

Дуже важливо, що керівниками даної секції були люди з визнаним практичним досвідом, які були в темі, змогли професійно оцінити учасників і надати власні рекомендації для подальших досліджень. Серед них Тетяна Приходько, керівник програми аналізу та досліджень, соціолог КУ Інституту міста Львівської міської ради, яка запропонувала присутнім власні соціологічні дослідження щодо реформи місцевого самоврядування в розрізі областей України; Мирослава Влах, кан. геогр. наук, доцент кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка, науковець, яка має практичний досвід розробки проектів реформування адміністративно-територіального устрою районів Львівської області; Любов Котик, асистент кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка, керівник гуртка "Економічна географія" КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді», науковець, яка успішно завершила курс "Практичні аспекти децентралізації та формування спроможних громад" ініційований Інститутом

громадянського суспільства та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України і має практичні напрацювання з проблем реформування адміністративно-територіального устрою Львівської області.

Засідання секції «**XX століття в історичній пам'яті: локальні історії**» відбувалося на базі Українського католицького університету. У роботі секції взяв участь 21 учасник із 17 областей України. Учні мали змогу поділитися своїми науковими дослідженнями, висловити своє бачення розвитку подій історії України, знайти нових друзів та однодумців, поспілкувалися з науковцями Українського католицького університету.

Тематика робіт була надзвичайно різноманітною. Керівники секції, доценти Українського католицького університету Лильо Орест, Стефанів Василь, Питльована Лілія, Вулочин Андрій відзначили високий рівень підготовки учасників конференції. Учні продемонстрували глибокі знання, вільне володіння досліджуваною проблемою, неабиякий ораторський хист. Найкращою, за підсумками засідання, було визнано роботу Мосежної Валентини, учениці 11 класу Маріупольської спеціалізованої школи з поглибленим вивченням новогрецької мови I-III ступенів №46 Донецької області на тему «Діяльність церковної парафії в житті мешканців селища Старий Крим у роки Другої світової війни».

Як бачимо, найбільшу увагу юних дослідників привернули проблеми історичної пам'яті України. Це легко пояснити тим, що дослідження локальної історії, за словами Романа Тарнавського, сьогодні стають інформаційно і технологічно зорієнтованими: кожен власник сучасного комунікаційного гаджета може стати дієвим фіксатором та інтерпретатором важливих історичних подій свого регіону.

Після завершення роботи секції учні мали зустріч із студентами Українського католицького університету, які розказали їм про навчання в Університеті та провели невелику екскурсію по навчальному корпусу.

Манівська конференція «Україна очима молодих» стала важливим елементом єднання учнівської молоді навколо ключових українських цінностей: державність, національна ідентичність, особиста відповідальність за своє майбутнє і майбутнє всієї країни.

Враженнями від конференції поділилися її учасники.

«На конференції я мала змогу поділитися власним дослідженням, пропагувати рекреаційний потенціал Хмельницької області та послухати цікаві доповіді учасників конференції, отримала великий досвід і незабутні враження» – *Анна Бардецька, учениця 10 класу НВК №10, м. Хмельницький*

«Все дуже сподобалось. Цікаві теми, керівники секції справедливі. Ще один плюс – це те, що можна після доповіді поспілкуватися між собою, задати питання учасникам конференції» – *Ілля Пекарук, учень 10 класу багатoproфільного ліцею м.Енергодара Запорізької області.*

«Конференція неймовірна. Завдяки учасникам дізнався багато нового та цікавого про особливості різних регіонів України та про їх розвиток. Чудові учасники та керівники секції» – *Даніїл Броцман, учень 10 класу ССЗШ №117 м.Одеси.*

«На конференції «Україна очима молодих» було дуже цікаво. Дізналася багато корисної інформації про регіони України. Було цікаво провести дискусію та послухати доповіді, умови проживання - чудові» – *Богдана Перерва, учениця 11 класу Зачепилівської СЗШ, Харківської області.*